

soudu řídí se ustanoveními Šu 268 nesp. pat. a § 117 j. n., jmenování znalců Šem 273 nesp. pat. a podpůrnými (§ 272 nesp. pat.) předpisy civilního soudního řádu a exekučního řádu. Jelikož nemovitosti, jež mají býti odhadnuty, leží všechny sice v obvodu okresního soudu v Kolíně, ale jsou zapsány dílem v zemských deskách, dílem v knize pozemkové, jsou podle Šu 117 j. n. příslušny dílem krajský soud v Kutné Hoře, dílem okresní soud v Kolíně. Příslušnost ta jest dle Šu 44 j. n. výlučná, důvody účelnosti mohou býti sice podnětem k návrhu, aby odhadem obojích nemovitostí byl pověřen jen jeden z obou soudů, leč rozhodnutí o takovém návrhu jest dle Šu 31 j. n. vyhrazeno vrchnímu zemskému soudu. Usnesením krajského soudu ze dne 23. června 1924, pokud jím byl po vyžádaném souhlasu zemského inspektorátu odhad i deskových nemovitostí přikázán okresnímu soudu v Kolíně, byl porušen zákon, proto musilo býti toto usnesení, jakož i řízení mu následující zrušeno a krajskému soudu nařízeno, aby v jednání pokračoval. Pokud byl tímto usnesením okresnímu soudu postoupen návrh na odhad nemovitostí zapsaných v knize pozemkové, zůstává sice nedotčeno, poněvadž jest odůvodněno předpisem Šu 44 j. n., ale i tu bude okresnímu soudu postupovati podle okolností o návrhu stran bez ohledu na později vydaná a nyní zrušená usnesení, týkající se převážně statků deskových. Není ovšem překážky, aby krajský soud nepověřil dle Šu 36 j. n. okresní soud v Kolíně jako soudce dožádaného provedením jednotlivých úředních úkonu, jež soudní odhad bude vyžadovati, jmenovitě i ohledáním nemovitostí na místě samém a provedením znaleckého důkazu, v kterémž případě by dle §§ 352 a 368 c. ř. s. mohlo býti dožádanému soudu ponecháno i vybrání znalců, konečné rozhodnutí, totiž určení odhadní ceny, musí však zůstatí vyhrazeno příslušnému krajskému soudu a bude mu také uvážiti, zda jsou v tomto případě dostatečné důvody, aby jmenování znalců místo něho provedl dožádaný soud okresní. V každém případě bude příslušetí výběr znalců dle Šu 273 nesp. říz. soudu samému bez ohledu na návrhy stran, stranám přísluší pouze právo, vybrané znalce odmítnouti, jsou-li tu důvody v Šu 355 c. ř. s. uvedené. V tomto směru jest dovolací rekurs právě tak bezdůvodným jako jest mylným názor, že by byl příslušným civilní zemský soud v Praze.

Čís. 5028.

Výbor advokátní komory, vyřizuje žádost advokáta o zápis do jejího seznamu, není oprávněn přezkoumávati pravoplatný dřívější zápis téhož advokáta do seznamu advokátů jiné advokátní komory. To platí zejména i v poměru advokátních komor v historických zemích k advokátní komoře na Slovensku. Právní povaha povolání advokátského.

(Rozh. ze dne 12. května 1925, R I 421/25.)

Výbor advokátní komory v Čechách nevzal na vědomí oznámení advokáta Dr. N-a, že přesídlil z Trenčína do Prahy. Valná hromada advokátní komory napadené usnesení potvrdila. Nejvyšší soud k odvolání Dra N-a zrušil usnesení valné hro-

mady advokátní komory i výboru advokátní komory a uložil tomuto, by v této věci znovu rozhodl, pomina důvod zamítnutí, použitý ve zrušeném usnesení.

D ů v o d y:

Po formální stránce dlužno předeslati, že odvolání na nejvyšší soud podáno předčasně, tak říkajíc do zásoby, ale ovšem tato přemíra opatrnosti nemůže škodit, tím méně, když toto řízení, pokud jest soudním, t. j. jde o opravný prostředek k nejvyššímu soudu, nemůže pokládáno býti za jiné než nesporné i má tu tedy místo předpis §u 2 čís. 10 nesp. pat. Ve věci samé je příznačno, že komora nebyla s to opřítí své rozhodnutí v přední a hlavní otázce níže rozbírané o nějaký předpis zákona, ačkoli i zde jistotně platí § 10 obč. zák., nehledíc k tomu, že o nějakém obyčejovém právu nemůže zde vůbec býti řeči, ježto jsou tu přesné zákonné normy. Použitý důvod zamítnutí jest ten, že komora, výbor i valná hromada, zkoumajíce žádost odvolatelovu, přezkoumávaly podmínky jeho zápisu do seznamu advokátů advokátní komory v Turč. Sv. Martině a neshledaly je danými. Tím však osobily si právo přezkoumávati správnost usnesení advokátní komory v Turč. Sv. Martině ze dne 29. prosince 1924, jímž zápis ten povolen, ale právo takové jim nepřísluší, neníť jim dáno ani žádným právním předpisem, zejména ne nějakým ustanovením advokátního řádu nebo zákona ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb. jej novelujícího, ani jich postavením, neboť nejsou ani rekursní stolicí ani žádným dozorčím nebo jinak nadřízeným úřadem jmenované komory v Turč. Sv. Martině, naopak postavení obou komor jest rovné, úplně koordinované. Dlužno-li podobné přestřelky s durazem odmítnouti všude jinde, dlužno to rovněž učiniti i zde: komora, o jejíž usnesení jde, patrně si neuvědomila, protože vubec na tu myšlenku nereaguje, kam by to vedlo, kdyby se dopustilo, by se takový postup ujal, ať by šlo o obor jakýkoli. Jestli každá právní nejistota stavem neblahým, zde by stav ten byl vystupňován na nejvyšší míru, v přímý a nepopíratelný opak řádu. Právo, jednou formálně platně nabyté, musí býti svaté, obrněno proti každému odporu v právním řádě nepředurčenému, i lze se nadíti, že právě advokátní stav jako strážce práv spravedlnost hledajícího obecnstva bude míti pro toto stanovisko porozumění. Prastaré paroemie »ne bis de eadem re« a »sententia facit jus« vyjadřují základní a svrchovanou zásadu nejen pro právo civilní, které ji stvořilo, protože se tu hned na samém počátku právního vývoje co nejdůrazněji hlásila, nýbrž vůbec pro veškeren širý obor právního řádu, neboť právní řád sám v sobě byl by rozdělen a nebyl by vubec právním řádem, ježto by sám sebe zvracel, nechávaje bořiti levici, co stvořila pravice, kdyby dopustil sesutí neb rozvalení tohoto základního pilíře právní bezpečnosti. Práví-li se, že právo formálně platně nabyté musí býti chráněno před odporem, v zákoně nepředurčeném, znamená to, že má-li přezkum míti místo, musí býti v zákoně dopuštěn, což však zákon právem činí jen v případech nutných a jen z velmi závažných důvodů. Pod přezkum patří především obnova řízení trestního (§ 352 n. n. tr. ř.) a civilního (§ 530 n. n. c. ř. s.), kterou zákon výslovně do-

pouští, ačkoli podmínky jsou velmi přísné. O tom nemůže pro tento případ býti řeči, protože tu není obdoby, ježto nejde ani o řízení trestní, pokud se týče kárné, ani civilní, nýbrž o stavovskou věc správní. Blíže byla by otázka neoprávněného získání úřadu nebo živnosti, neboť povolání advokáta, ačkoli podle své výdělečné tendence jest živností, jest přece v jistém smyslu spolu i úřadem, ne sice ve smyslu magistratus, jenž předpokládá imperium nebo právo k vykonávání výsostné moci, nýbrž ve smyslu munus publicum povolání veřejné s jistou autorizací státní, jinak však stav skoro úplně samosprávný (§ 33 adv. ř.), což se jeví ve zřízení advokátních komor, podléhajících jen potud jistému státnímu doзору, že jest dopuštěn opravný prostředek na soud jak ve věcech správních (§§ 7, 2, § 30, 3 adv. ř.), tak disciplinárních (§§ 46 až 55 disc. stat.) a ministru spravedlnosti přísluší vrchní dozor na stav (§ 1 téhož stat.). Jak při úřadu, tak při živnosti dlužno rozeznávati odnětí úřadu pro nedostatek podmínek nabytí a ztrátu úřadu platně nabytého pro provinění neb nastavší nezpůsobilost. a) Co se týče úřadu, toliko vyloučení jeho mělo u soudce za následek jeho odnětí, a to ještě ne vyloučení každé, nýbrž jen vyloučení zatajením zvláštních překážek nabytí, značících skvrnu povahy (§ 3 soudní instrukce z r. 1853). Než to již neplatí, neboť § 36 disc. zák. soudc. to zmírnil, ustanoviv, že vyloučení pro zamlčení jakékoliv překážky má za následek jen disciplinární stíhání, které ovšem dle tíže případu může vésti i k propuštění (§ 6), což však jest již jen arbitrární, a to platí dle Šu 4 služ. pragm. z r. 1914 nyní i pro všechny ostatní úředníky. b) Co se týče živnosti, může dle Šu 57 živn. ř. (»může«: tedy zase jen arbitrární) další provozování živnosti býti úřadem, příslušným k přijetí ohlášky neb propůjčení koncese zakázáno, když se objeví, že některá podmínka nastoupení živnosti už při ohlášení živnosti pokud se týče propůjčení koncese chyběla a posud chybí (odpadnutím překážky tedy je to zhojeno), a dle Šu 146/4 živn. ř. má nadřízený živnostenský úřad zakročiti od sebe, shledá-li nedostatek té které podmínky živnosti, byť nedostatek ten datoval se už od původu, čímž dána nadřízenému úřadu dozorčí a korekční úloha. To však pro advokátní stav neplatí, neboť ten jest právě ještě s jinými v čl. V. lit. f) vyhl. pat. k živn. řádu z pravomoci řádu toho vyňat, a v advokátním řádě, jenž tu místo něho platí, nic podobného zařízeno není. Ono vynětí ze živnostenského řádu působí, že ani obdobně jeho předpisů užití nelze, ale kdyby i lze bylo, nic by to v našem případě nepomohlo, protože pražská advokátní komora nebyla ani příslušnou k vyřízení žádosti stěžovatelovy za zápis do seznamu advokátů v Turč. Sv. Martině, ani není nadřízeným úřadem komory v Turč. Sv. Martině. Předpisy adv. řádu, jemuž Pražská komora podléhá, naopak jsou tyto: Dle Šu 7 má se povolený zápis do seznamu advokátů oznámiti sice vrchnímu zemskému soudu, nejvyššímu soudu a ministerstvu spravedlnosti, avšak proti povolení není vůbec opravného prostředku, ten dán jest jen proti odepření a to ovšem jen žadatel. Dozorčím úřadem jest jen ministerstvo a kdyby tedy nakrásně obdoba Šu 146/4 živn. řádu místo měla, mohlo by jen ministerstvo zakročiti. Ale tady se ani o to vše vůbec nejedná, protože zápis stal se na Slovensku a platí tedy právo platné tam, jež Pražská komora vůb.c

nemá co vykonávati. Pražská komora měla se držeti jen předpisu Šu 21 adv. ř., o nějž jedině u ní šlo, neboť žádáno bylo za zápis přesídlení advokáta v Turč. Sv. Martině již zapsaného do Prahy, a neměla se do zkoumání podmínek zápisu v Turč. Sv. Martině vubec pouštět, nemajíc k tomu pražádné legitimace, pustivši se však do toho, porušila nejen advokátní řád, platný pro ni, dle něhož měla předsejít, nýbrž i zákon ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb., jenž platí pro celou říši, a uznává i stěžovatele za advokáta v této celé říši, ježto je v seznamu jedné z jejích komor zapsán (§ 1) a dovoluje mu tedy ve spojení s Šem 21 adv. řádu pro Čechy přesídliti do Prahy, když ani v Turč. Sv. Martině dle usnesení tamní komory ze dne 2. února 1925, čís. 21/1925/II., jímž to vzato na vědomí, překážky není. Co mohla dělati, bylo by jen to, což je podobno případu a), že po provedení zápisu v Praze a přesídlení žadatele do Prahy mohla jej oznámiti u disciplinární své rady, pak-li, což se tuto nerozhoduje, disc. stíhání není tu vyhrazeno komoře v Turč. Sv. Martině, a pak-li by mu mohla dokázati, že se on sám při vymáhání zápisu do seznamu v Turč. Sv. Martině něčeho dopustil, co by spadalo pod § 2 disc. stat., a pak teprve bylo by to mohlo dojíti dle § 13 a) disc. stat., na nějž komora úplně zapomíná, k odnětí úřadu (škrtnutí ze seznamu), pak-li stěžovatel byl by zápis »vyloudil«, což je nezbytnou podmínkou, nebo také mohla dle Šu 27 lit. e) adv. ř. učiniti ministerstvu spravedlnosti návrh, který by ovšem měl účinek jen pro budoucnost, aby se postaralo o zákon (novelu k adv. ř.), jímž by bylo učiněno opatření, aby byl opravný prostředek i proti povolení zápisu do seznamu advokátů, a aby tu byl orgán, jenž by k této kontrolní stížnosti povolán byl, na př. finanční prokuratura zrovna tak, jako ve věcech firemních, s nimiž má náš zápis úplnou obdobu. Takto ale jest její rozhodnutí samo s sebou v odporu a zmatku; že žadatel advokátem je, to nepopřela a popřít nemohla, ale přece mu přepis odepřela z důvodu, jakoby advokátem nebyl. Ale nejvyšší soud sám rozhodovati nemůže, protože komora se o ostatních podmínkách přepisu (§ 21 adv. ř.) neproněsla, mohl proto definitivně vyřídit jen její mylný zamítací důvod, jehož užila, a tedy tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 5029.

Rozdíl mezi odkazem a příkazem (§ 709 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 12. května 1925, Rv I 581/25.)

Zůstavitelka Marie G-ová odkázala svůj dům čp. 104 Spolku pro ochranu zvířat s tím, že spolek jest povinen dům ten nejdéle do 3 měsíců prodati manželům V-ovým za 30.000 Kč a z těchto peněz vyplatiti další odkazy. Spolek odkazu nepřijal, důsledkem čehož připadl dům zákonným dědičkám. Žalobě manželů V-ových proti zákonným dědičkám, by byly uznány povinnými prodati jim dům čp. 104 za 30.000 Kč a podepsati jim za tím účelem trhovou smlouvu způsobitou ku vkladu do knih, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud k odvolání žalovaných zamítl žalobu, pokud se domáhala, by